

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Bendroji morfologija	Filologija H004	Filologijos	Baltistikos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Pasaulio kalbos skirtingos, bet jų gramatinių ir darybinių formų įvairovė yra baigtinė. Kurse gilinamasi į tai, kokie yra pamatiniai natūraliųjų kalbų kaitybos ir darybos vienetai, kokia jų semantika ir raiška. Atsižvelgiant į doktorantės/-o temą nagrinėjamų klausimų laukas gali būti individualiai pritaikomas.

Pagrindinės temos:

1. Morfologijos vienetai (leksema ir žodžio forma, morfema ir alomorfas, šaknis ir afiksas, klitikas).
2. Morfologijos procesai (jungtiniai (afiksacija, kompozicija, inkorporacija), nejungtiniai (garsų, tonų ir kirčio kaita, reduplikacija, konversija ir kt.)).
3. Morfologijos ryšys su fonologija (morfonologinės kaitos), sintakse (klitikai, dūriniai, inkorporacija, argumentų kaita).
4. Skirtingi požiūriai į morfologijos vienetus ir procesus (*Item and Arrangement, Item and Process, Word and Paradigm* ir kt.), mentalinio leksikono organizacijos klausimai.
5. Morfologijos semantika: leksinės, darybinės ir gramatinės reikšmės. Gramatinių kategorijų ir reikšmių skyrimo problemos. Gramatinių ir darybinių kategorijų universalumas.
6. Gramatinių kategorijų ir reikšmių organizacija: agliutinacija ir fuzija, kaitybos paradigma, kaitybos klasė. Darybos paradigmos klausimas.
7. Morfoliginis reguliarumas, dažnis ir produktyvumas.
8. Morfologijos vienetų ir procesų dinamika: gramatikalizacija, degramatikalizacija, derivacionalizacija.
9. Morfoliginė vienetų ir procesų skolinimasis.
10. Morfologija psicholingvistikoje ir kompiuterinėje lingvistikoje.

Pagrindinė literatūra

Booij, Geert, Christian Lehmann, Joachim Mugdan, Stavros Skopetas & Wolfgang Kesselheim, eds. 2000–2004. *Morphology: An International Handbook on Inflection and Word-Formation*. Vol. 1–2. Berlin, New York: De Gruyter Mouton.

Gardani, Francesco, Peter Arkadiev, Nino Amiridze, eds. 2015. *Borrowed Morphology*. Berlin, Boston: De Gruyter Mouton.

Haspelmath, Martin, Andrea D. Sims. 2010. *Understanding Morphology*, 2nd ed., London: Hodder Education.

Müller, Peter O., Ingeborg Ohnheiser, Susan Olsen & Franz Rainer, eds. 2015–2016. *Word-Formation. An International Handbook of the Languages of Europe*. Vol. 1–5, Berlin, Boston: De Gruyter Mouton.

Plungian, Vladimir. 2010–2012. Gramatinės tipologijos įvadas: gramatinės kategorijos pasaulio

kalbose. D. 1–2. Vilnius: VU leidykla.

Spencer, Andrew, Arnold M. Zwicky, eds. 2001. *The Handbook of Morphology*. Oxford: Blackwell.

Štekauer, Pavol, Rochelle Lieber, eds. 2005. *Handbook of Word-Formation*. Dordrecht: Springer.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Jurgis Pakerys	dr.	<p>Pakerys, Jurgis. 2021. Obligatory features of Lithuanian verbal inflection classes. In: Peter Arkadiev, Jurgis Pakerys, Inesa Šeškauskienė, Vaiva Žeimantienė (eds.), <i>Studies in Baltic and other Languages. A Festschrift for Axel Holvoet on the occasion of his 65th birthday</i> (Vilnius University Open Series Vol. 16). Vilnius: Vilnius University Press, 268–290, doi: 10.15388/SBOL.2021.14.</p> <p>Pakerys, Jurgis. 2020. Derivational networks in Lithuanian. In Livia Körtevelyessy, Alexandra Bagasheva & Pavol Štekauer (eds.), <i>Derivational Networks Across Languages</i>, 333–346. De Gruyter Mouton, doi: 10.1515/9783110686630-034.</p> <p>Pakerys, Jurgis. 2018 [2019]. Periphrastic causative constructions in Baltic. An overview, <i>Baltic Linguistics</i> 9, 111–139.</p> <p>Nau, Nicole, Jurgis Pakerys. 2016 [2018]. Transitivity pairs in Baltic: between Finnic and Slavic, <i>Lingua Posnaniensis</i> 58(2), 83–126, doi: 10.1515/linpo-2016-0011.</p>

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė